

Vår referens

Miljöavdelningen

Jan Grosen

040/044-25 26 80

Riktlinjer för vattenuttag för bevattning m.m. i Skåne län

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar att anta de i detta beslut angivna riktlinjer för vattenuttag för bevattning m.m. i Skåne län.

BAKGRUND

De senaste årens torra sommars konflikter vid bevattningsuttag från värdefulla vatten, har visat på behovet av tydliga riktlinjer för verksamhetsutövare om hur vattenuttag kan ske enligt miljöbalkens bestämmelser. Problem uppstår när bevattningsbehovet ökar i samband med att nederbörden minskar. SMHI anger i sina prognoser att nederbörden kommer att minska under sommarmånaderna fram till år 2100, men att medelnederbörden totalt sett kommer att öka under året.

Riktlinjerna för bevattningsuttag m.m. i Skåne län samt bifogat PM är framtagna i syfte att beskriva hur Länsstyrelsen ser på hur miljöbalken ska tillämpas i bevattningsfrågor, exempelvis vad gäller verksamhetsutövares egenansvar, vilka vattendrag som är särskilt känsliga samt vilket minsta flöde som krävs för att kunna ta vatten utan tillstånd. Detta gör att bevattnare kan få bättre möjlighet att anpassa sig till de krav som Länsstyrelsen kan komma att ställa vid tillsynen. Riktlinjerna har lagts på en nivå som innebär att försiktighetsprincipen enligt miljöbalken tillämpas.

Vid framtagande av riktlinjerna för bevattningsuttag har en omfattande dialog förts med Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och en grupp lantbrukare längs Vramsån. Naturvårdsverket, Fiskeriverket, Jordbruksverket, LRF, Hushållningssällskapet Skåne samt Länsstyrelserna i Halland och Blekinge har beretts tillfälle att yttra sig över riktlinjerna.

LAGRUM

Enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken (MB) har Länsstyrelsen ansvar för tillsyn över vattenverksamhet, både vattenverksamhet med tillstånd och vattenverksamhet som kan bedrivas utan tillstånd.

Uttag av vatten för bevattning är en vattenverksamhet enligt 11 kap 2 § MB och huvudregeln är att vattenverksamhet kräver tillstånd enligt 11 kap 9 § MB. 11 kap 12 § MB medger dock att om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenuttagets inverkan på vattenförhållandena behövs inget tillstånd eller anmälan av verksamheten. Verksamhetsutövaren har bevisbördan för att undantagsregeln är tillämplig.

Tillsynsmyndigheten kan begära in uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen av verksamheten enligt 26 kap 21 och 22 §§ MB. Uppgifterna ska inhämtas och bekostas av verksamhetsutövaren.

RIKTLINJER FÖR VATTENUTTAG FÖR BEVATTNING M.M. I SKÅNE LÄN

De skånska vattendragen delas in i två kategorier, A och B. Kategori A vattendrag har pekats ut av Länsstyrelsen och Naturvårdsverket och omfattar de vattendrag som är utpekade inom miljö kvalitetsmålet ”Levande sjöar och vattendrag” och således hyser höga naturvärden som till exempel flodpärlmussla, tjockskalig

målbarmussla och/eller skyddsvärda fiskarter som lax och stensimpa. Övriga vattendrag placeras i kategori B.

A. Särskilt värdefulla vattendrag

- Bevattningsuttag från vattendraget kan enligt Länsstyrelsens bedömning ej förekomma vid flöden på 30 % av årsmedelvattenföringen eller lägre

B. Övriga vattendrag

- Bevattningsuttag från vattendraget kan enligt Länsstyrelsens bedömning ej förekomma när vattenföringen understiger 25 liter per sekund och meter åbredd, baserat på vattendragets bredaste punkt från uttagsstället och nedströms

Länsstyrelsen gör bedömningen att det generellt sett är svårt för verksamhetsutövare att förlita sig på de utpekade kategori A vattendragen som resurs för vattenuttag. Dessa vattendrag har oftast för låga vattenflöden under sommaren för att klara uttag av vatten.

Riktlinjerna kommer vid Länsstyrelsens tillsyn att tillämpas på alla icke tillståndsgivna vattenuttag i rinnande vatten. Verksamhetsutövare som anser att det finns utrymme för större vattenuttag än Länsstyrelsen anger har alltid en möjlighet att ansöka om tillstånd från Miljödomstolen för vattenuttaget eller att ta fram en beredskapsplan för vattenuttag för ett specifikt vattendrag. En beredskapsplan måste baseras på biologiska och hydrologiska undersökningar som visar på vilket flöde som måste rinna i vattendraget för att upprätthålla de biologiska värdena.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsöverdirektör Björn Risinger, beslutande, avdelningschef Elisabeth Hellmo, miljöavdelningen,

avdelningschef Per Almström, förvaltningsavdelningen, sektionschef Kristian Wennberg, vattensektionen, miljöavdelningen, länsassessor Leif Nyberin, förvaltningsavdelningen, vattenhandläggare Jan Grosen, föredragande, miljöavdelningen.

Björn Risinger

Jan Grosen

Bilaga:

PM: Bakgrund till och tillämpning av riktlinjerna för vattenuttag för bevattning m.m. i Skåne län

Kopia för kännedom till:

Naturvårdsverket

Jordbruksverket

Vägverket

SGU

Länsstyrelserna i Hallands län

Länsstyrelsen i Blekinge län

Länsstyrelsen i Kronobergs län

LRF Skåne

Hushållningssällskapet Skåne

Miljöavdelningen (EH, KW, KHT, MLE, PD, WO, KF, ME, VL, LC, JW, AK, PJ, CJ)

Landsbygdsavdelningen (KH, AG, PM, MG)

Rättsektionen (LN)

Akten